

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Up ravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Nekoliko programa.

Ker sem kandiduro za državnozbornski mandat v splošni kuriji prevzel, nastala mi je dolžnost, označiti svoje stališče vsaj glede najbolj perečih vprašanj. Izjavljam torej, da kandidujem na podlagi programa narodne stranke, kakor je bil sklenjen na shodu zaupnih mož narodne stranke leta 1894. Ko bi bil izvoljen poslanec, pristopil bi — ako se osnuje — jugoslovanskemu klubu, sicer bi pa deloval na to, da se taka zveza jugoslovanskih poslancev osnuje. Glede na politiko naše ožje domovine, deloval bi vedno na to, da bi postopali vsi poslanci kranjske dežele složno vsaj v tistih vprašanjih, ki se tičejo blagra vse dežele in našega naroda, ne gledé na to, od katere politične stranke bi prihajal kak predlog. Deloval bi za častno spravo mej narodnima strankama, ker sem mnenja, da je razkol v narodu pogubonosan za vse Slovence, tako v narodnem, kakor tudi v gospodarskem oziru, in ker se mi taka sprava ne zdi absolutno nemogoča, če si predložimo programe obeh narodnih strank. To-liko v obče.

Jako važno pa je, da označim svoje nazore glede na socialno politiko, ki zavzema danes prvo mesto, kar nam spričujejo jasno tudi dogodki v našem malem narodu, katerih nihče ne more prezreti. Glede na ta vprašanja izjaviti se hočem jasno in odločno, kar je tembolj potrebno zato, ker smo se doslej ravno rešitvam takih vprašanj nekoliko izogibali in ker je sedaj skrajni čas, da zavzememo tudi glede tega toli perečega vprašanja določno stališče.

Agitacija in gibanje mej delavskimi stanovi, bodisi kmetkega, rokodelskega ali sploh obrtnega stanu, je postala posebno sedaj, o priliki volitev sila živahna.

Najradikalnejši gospodarski program ima socialna demokracija. Njen program pa je naperjen proti obstanku obrtnega in kmetkega

stanu v sedanji obliki. Ta stranka deluje na to, da se ta dva stanova proletarizirata; to je, da izgubita gospodarsko samostojnost, da se pridružita brezposelni stranki delavcev, s katero v zvezi naj vsi delavski stanovi poskušajo premeniti sedanji družbinski red tako, da postanejo vsa produkcijska sredstva, tako proizvajanje kakor tudi prislužek, skupna last. Okolu te glavne točke sučejo se seveda tudi druge, katerih mi tukaj ni mogoče posebej navesti, a glede te poglavitne točke izjavljam odkrito, da se z njo ne strinjam. Po mojem mnenju je mogoče, zboljšati žalostno stanje brezposelnih delavcev, ne da bi trebalo v ta namen uničevati gospodarsko samostojnost obrtnega in kmetijskega stanu. Prepričan sem celo, da je mogoče pri dobri in pravični državni upravi brezposelnemu ljudstvu pripraviti celo boljše in varnejšo bodočnost, kakor bi bila ona, katero naj pričakuje od bodoče socialne države.

Jaz pa priznavam vsakemu človeku in vsaki stranki pravico do svobodnega izražanja svojega mnenja, zato pa sem ves čas svojega delovanja zato, da naj se prizna vsakemu človeku, ki nosi posredno ali neposredno vsa državna bremena, — tudi vse državljske pravice, tako, da bomo v resnici vsi jednaki in enakopravni državljani. Jaz sem tudi mnenja, da so zlasti liberalne stranke mnogo zla zakrivila s tem, da so se upirale tej najpravičnejši tirjavi. Ko se je delavsko ljudstvo na to opozorilo, da nosi vsa bremena, a nima zato nikakih pravic, je umevno, da se ga je polastila jeza, proti onim, ki so mu to pravico odrekli. In v tem pogledu premeniti morajo posestni stanovi svoje nazore. Socialni boj, ki je bil, četudi v drugačnih oblikah kakor danes, odkar stoji svet, postaja s prevladanjem kapitalizma v današnjem času čedalje resnejši; iskati bode torej sredstev, da se ublaži.

Glavno sredstvo v to je enakost ljudstva pri zakonodajstvu. Dokler ne bode delavske mase ljudstva s posestnimi stanovi rav-

nopravne, imele bodo vedno upravičen ugovor da jih drugi stanovi zatirajo. Zato so pa vse zares napredne stranke in tudi naša narodna stranka vzprejele v svoj program občne, direktne, jednake in tajne volilne pravice. — Če hočemo biti pošten boj, dati moramo nasprotniku v roke jednako orožje, kakršnega sami posedamo! Z enakim orožjem in svobodo boriti se je v bodočnosti vsaki stranki za svoje idejale in nazore. Če se bode to tako godilo, ublažila se bode oblika boja, ker ne bode mogla nobena stranka očitati drugi pred-privic. Seveda se bodo morale stranke, ki so bile doslej vajene le zapovedovati, pomisliti, da svoje nazore ljudstvu vcepijo. Najvažnejšega pomena bode torej šolstvo. Ljudstvu, ki ima pravico izvrševati volitev zakonodajalcev, preskrbeti bode vse pripomočke do zadostne naobrazbe in, če bomo hoteli miren razvoj človeške družbe, tudi do poštene vzgoje naše mladine.

Glede volilne pravice se ločijo nazori naši in katoliško-narodne stranke. Tudi ta je sicer priznala pravičnost občne volilne pravice, a omejiti jo hoče s tem, da bi se volilna pravica razdelila po stanovih. Da ni mogoče volilne pravice po stanovih pravično razdeliti, in da bi bila taka razdelitev povod strastnemu boju stanu zoper stan, očitvidno je slehernemu.

Jaz bi deloval po svojih močeh v prvi vrsti za zboljšanje stanja tistih delavcev, ki vsled nesigurnosti zaslužka največ trpijo. Odločno pa bi se potegoval tudi za pravice samostojnih rokodelcev in obrtnikov. Posebnih točk, katerih bi se držal, ni treba mi navajati, saj imamo v to predlogov od vseh strani odveč. Glavna stvar je, da se bode v bodočem državnem zboru v resnici kaj storilo v blagor ljudstva, kajti s programi in govori preskrbljeni smo že dovolj!

Blagor in napredek delavskega ljudstva in obramba opravičenih tirjatev obrtnega stanu je moj program.

Matija Kunc.

LISTEK.

Repičeva Tonica.

Spisal Aleksandrov.
(Dalje.)

Nekamo proti pustu pa je bolna Tonica legla...

A za par dnij pozneje je v majhni, starikavi zibelki zibala stara Repičevka punčko okroglega lica in modrih očij — popolnoma podobno Tonici. Ta le pa je ležala na borni postelji, blede, prepadena ter je neprenehoma plakala... Na peči je predel črna maček ter flagmatično zrl na ljudi pod seboj. Na stari očrneli steni pa je počasi in leno tikala velika, z rudečo vrtnico okrašena ura.

Stari Repič je lazil brez dela in potrt krog koč, ali pa je sedel na panju pod kapom, mršil si s suho roko redke in osivele lase ter mrmral: „Tega pa ni bilo treba, pa ni!“ — Tiste dni se ni zmenil niti za svoj priljubljeni vivček in tobak. —

Mesec dnij potem pa so malo Tončko pokopali. Tonica je plakala. Tudi stara si je brisala solze, ki so ji proti njeni volji silile na starikav obraz. Stari je hodil zopet brezposelno krog koč ter godrnjal:

„Vražje maslo, tega pa vender ni bilo treba! Toliko pa še imamo, da bi tega črviča zredili, če ga je že Bog dal!“

* * *

To vse je bilo torej tako nekamo krog pusta...

Sledeče jeseni pa si je stari Stožir nadomoma domislil, da je zanj čas umreti. Tedaj pa je poklical k smrtni postelji ženo in sina. In oba sta mu morala obljubiti, da ne pride v hišo Repičevo dekle — dekle tako siromašno in ubogo!

Potem pa je stari mirno umrl...

Ko je priključala mrzla zima v deželo, začel je Francelj res iskati druge neveste. In tako se je zgodilo, da so ga neke nedelje oklicali z Zaplotnikovo Jerico iz Podgorja. Zaplotnik je bil namreč najbogatejši kmet v Podgorju in staremu Stožirju že od nekaj prijatelj.

Oklicali so ju torej...

Tonica ni rekla k temu nič, prav nič. Le na skrivnem je plakala.

Tembolj pa je besnel stari. Oblekel se je praznično ter šel v župnišče k duhovnemu gospodu ter mu dokazoval na dolgo in natanko, da Francelj ne sme vzeti druge, kakor njegovo Tonico, ker je bil oče njenega otroka.

Duhovni gospod ga je tiho poslušal, pogladil si rejeni trebušček, nabral tolsti obraz v resne gube ter rekel:

„Eh, pa bi boljše odgojili to vašo punco!... Ne morem pomagati. Stožir lahko vzame, katero hoče.“

In duhovni gospod je sedel k mizi, kjer je stala mogočna steklenica z rujnim trtnim sokom.

Starec pa še je stal sredi sobe, mečkal in vrtel rjavkasto kučmo mej suhimi prsti ter še jedenkrat začel:

„Ali duhovni gospod —“

„Saj sem vam rekel, da ni nobene pomoči. Sicer pa me ne motite dalje; dela imam, dela čez ušesa, oh!“

In natočil si je z globokim vzd hom mogočno čašo erce oživljajoče tekočine, spraznil jo, glasno tlesnil z jezikom, obrisal si usta, sklenil mesnate roke na trebuhu, pogledal udano proti stropu ter rekel: „Ti ljudje, koliko sitnostij nam prizadevajo, ti ljudje!“

Repič pa je cdšel. Brez besede je cdšel.

A na stopnjicah si je potisnil starikovo kučmo globoko na oči ter siknil:

„Oh, ti vražja pravica, ti! — Čajte, grém pa k sodniji. Tega ne pustim, pa ne pustim. Pošteno ime ji je ukral; pa bi jo pustil? To bi bil sam vrag!... A, počakajte malo!“ —

V sredo je stal starec že v sednji ter vrtel in znova stiskal v žuljavih rokah svojo rjavkasto kučmo in besedičil strogemu sodniku:

„Glejte, gospod sodnik, glejte, to vam je vražje maslo! Pridna je bila, poštena je bila, nihdo ni mogel reči o nji kaj žalega, a nekega dne mi

Slovensko vseučilišče in „Slovenec“.

„Slovenec“ sedaj po predalih svojih prejšnjih letnikov stika, kje da bi kaj našel, da bi udril po narodni stranki. Seveda „Slovenec“ je od svojega začetka bil tako pisan kakor je še sedaj, da prave resnice iz njega nobeden izvele ni. Zato pa ti paberki ne morejo že sami po sebi veljati za nobeno zgodovinsko istino. V soboto je skušal dokazati, da se narodna stranka za slovensko vseučilišče poteguje jedino, da ž njim obrekuje katoliško gibanje. Da to dokaže, se sklicuje na dr. Razlaga, ki je 1868. leta na taborji v Vižmarjih govoril za tisto slovensko vseučilišče, 1874. leta je pa v državnem zboru govoril, da bi za milijon Slovencev morda ne kazalo napravljati čisto slovenskega vseučilišča.

Seveda klerikalni poštenjak navaja samo te besede, češ, iz njih bode morda kdo le sklepal, da je že pokojni dr. Razlag bil nasprotnik slovenskega vseučilišča. V resnici je pa stvar drugačna. Tedaj je šlo za to, da se v Avstriji osnuje še jedno vseučilišče. Na Dunaju je vladalo nemško liberalno ministerstvo, ki bi čisto slovenskega vseučilišča gotovo ne bilo dovolilo. Pokojni Razlag pa ni maral govoriti skozi okno, temveč je resnično želel doseči za Ljubljano vseučilišče. Po razmerah sodeč je mislil, da se bode morda dalo lažje doseči večjezično vseučilišče, kakoršno bi zadoščalo jezikovnim potrebam vseh južnih avstrijskih pokrajin. Predlagal je torej, naj bi se na ljubljanskem vseučilišču predavalo v slovenščini, hrvaščini, nemščini in italijanščini. Nadejal se je, da se morda pozneje posreči na tem vseučilišču doseči slovenske stolice za vse predmete. Odkrito rečeno, da je le obžalovati, da drugi slovenski poslanci tedaj niso odločneje podpirali dr. Razlaga, kajti morda bi le bili dosegli, da bi se vseučilišče ne bilo osnovalo v Črnovcih, ampak v Ljubljani.

Podobno, kot je postopal dr. Razlag 1874 l., postopajo tudi drugi slovenski rodoljubi. Tako se potegujejo za slovenske stolice na vseučilišču v Gradcu, ali pa samo za pravno akademijo. Iz takih zahtev bi ravno tako kdo lahko izvajal, da niso več prijatelji slovenskega vseučilišča v Ljubljani, kakor je „Slovenec“ iz Razlagovega govora poskušil dokazati, da je bil dr. Razlag nasprotnik slovenskemu vseučilišču. V resnici je pa to, da je v Vižmarjih dr. Razlag le razložil, po čem imamo Slovenci težiti, 1874 leta je pa v državnem zboru zahteval, kar je mislil, da je mogoče po tedanjih razmerah doseči.

Čitatelji torej vidijo, da v Razlagovem delovanju ni nobene nedoslednosti. Pač je pa velika nedoslednost v postopanju „Slovenčevam“. Leta 1874. še s tem ni bil zadovoljen, kar je Razlag predlagal, in je skušal tega pristasa tedanje mladostenske stranke proglasiti za renegata, 1891. leta je pa mislil, na katoliškem shodu, na katerem se je sklepalo o programu katoliške stranke, slovensko vseučilišče v Ljubljani popolnoma zatajiti. S tem je pač doprinesel najslabši dokaz, da se „Slovenec“ res le tedaj spomni narodnosti, kadar je treba udrhati po kakem pristasu narodne stranke, drugače

povije punco, majhno kakor mlado mače. Veste, to vam je ...

„Komu je povila punco?“ vpraša s hreščočim glasom sodnik ter dvigne pergamentni obraz izza starih aktov, ki so bili nakopičeni pred njim.

„Meni, milostni gospod sodnik; — to se pravi, oče je bil tisti Francelj Stožirjev, ki se zdaj ženi in jemlje drugo. A jaz mislim, da bi moral vzeti moje dekle, ker jo je spravi tako v nesrečo. Oni so bogati, mi smo ubožni ljudje, a pošteni smo! In glejte, sedaj jo je spravi še ob pošteno ime, moje punco namreč in celo hišo. To vam je, veste —“

„Živi li otrok?“

„Ne! Umril je črvič — mesec dni po rojstvu.“

Sodnik je spet zakopal svojo plešasto glavo v stare akte. Starec pa je tiho stal pred mizo ter čakal odgovora.

Za nekoliko časa se je sodnik vendar domislil, da mora starcu odgovoriti; povzdignil je glavo, popravil si velike naočnike ter dejal:

„Ženitve Stožirju ne moremo zabraniti. K večjemu dekle lahko zahteva kako odškodnino.“

In starec je bil odslovljen.

„Vražja pravica ti,“ je mrmral spet, ko se je vračal klavern in potrj proti domu. (Konec prih.)

mu je pa narodnost povse deveta briga. Zato se pa za njegovo kričanje ne bomo dosti menili, kajti najslabši človek gotovo še ni tisti, ki se „Slovenec“ zaganja vanj.

Državnozbornske volitve.

Shod zaupnih mož ljubljanskih. Prejeli smo naslednje poročilo: Na soboto zvečer sklical je izvrševalni odbor narodne stranke tukajšnje svoje stalne zaupne može, katerih je okoli 50, da bi povedali, koga naj bi se v imenu narodne stranke priporočalo za bodočega državnega poslanca ljubljanskega, bodisi iz mesta samega, bodisi tudi iz pete kurije. Zbralo se je v „Narodnem domu“ nad 40 zaupnih mož. Načelnik izvrševalnega odbora je razložil namen zborovanja: na podlagi poprejšnjih poizvedb se je kandidatom iz pete kurije že proglasil g. Matija Kunc, za mestnega poslanca pa da so oglasili svojo kandidato gg. Josip Kušar, prejšnji poslanec, advokat dr. Alfonz Mosché in pa deželnosodni svetnik J. Vencajz. Zaupni može so takoj jednoglasno pritrdili kandidaturi g. Kunca. Glede kandidature za Ljubljano samo pa se je unela daljša debata. Videlo se je takoj, da se kandidatura dra. Moschéta odklanja. Tudi o ostalih dveh kandidatih se ni kaj več razpravljalo, kajti sprožila se je misel, naj se pozove navzočni dr. Ferjančič, da prevzame kandidato za Ljubljano. Poudarjalo se je v tem oziru, da ima dr. Ferjančič desetletno parlamentarno preteklost, da si je pridobil poseben ugled mej jugoslovanskimi poslanci in sploh lepo pozicijo v državnem zboru in da bi kot tak mogel v bodoče najuspešnejše zastopati mej drugimi tudi posebne interese ljubljanskega mesta. V formalnem oziru se je priporočalo, naj bi se shod zaupnih mož samo izrekel, katere može naj bi se pripustilo k volilnemu shodu kot kandidate. Temu se je ugovarjalo s tem, da morajo po organizaciji narodne stranke zaupni može odločiti že toliko, da se ve, katerega kandidata naj izvrševalni odbor priporoča volilnemu shodu. Temu se je pritrdilo in sklenilo glasovanje po listih.

Pred glasovanjem je izjavil dr. Ferjančič, da je prišel na shod le kot poslušalec, da se je sprva mislil potezati za mandat ljubljanski in da je to opustil, videč, kako se razmere razvijajo; da pa sedaj, pozvan, ne nasprotuje, ako se ga proglasi kandidatom. Na to se je brez najmanjše agitacije oddalo 42 listkov in uspeh je bil ta, da je dr. Ferjančič dobil 23, Vencajz 11, Kušar 5 glasov; jeden listek je bil prazen in dva glasova sta se razcepila. Vsled tega je izjavil predsednik, da bode izvrševalni odbor priporočal kandidata dra. Ferjančiča. Mej drugimi je potem osebno mestni župan Hribar poudarjal, da je ta sklep obvezen za vse zaupne može in da so vsi, naj so bili poprej tudi različnih mislij, sedaj dolžni v smislu prepotrebne discipline delovati za jednega kandidata dra. Ferjančiča. Končao se je sklenilo, da se skliče na prihodnjo nedeljo ob 2. uri popoldne v „Narodni dom“ volilni shod, na katerem se mestnim volilcem predstavi dr. Ferjančič kot kandidat in bode imela priliko nastopiti tudi ostala gg. kandidata.

Kakor je videti s predležečega poročila, se je dru. Ferjančiču ponudila kandidatura za Ljubljano, in gotovo je, da se za njo on sam nikakor ni potegoval. Častna je bila za dra. Ferjančiča ponudba ljubljanskih zaupnikov, ali smelo trdimo, da mu dela obnašanje po zaupnem shodu še večjo čast! Odpovedal se je namreč z vso odločnostjo kandidaturi v Ljubljani, ter se, sprevidevši, da ga narodna stranka na drugem mestu neobhodno potrebuje, takoj izrekel, da se podvrže zahtevi stranke, in da hoče kandidirati tam, kjer to interesi stranke neobhodno zahtevajo. Oglasil je dr. Ferjančič svojo kandidato za notranjska in gorejska mesta, in izvrševalni odbor narodne stranke jetik kandidaturi z radostjo pritrdil. Vpojasnilo vsemu temu pooblaščenim smo, prijaviti sledeče podatke iz obravnav izvrševalnega odbora narodne stranke, katere so se vršile v zadnjih dneh.

Že od prvih trenutkov, ko se je snoval „Slovenski List“, se je vedelo, da je glavni stebel tega snovanja kurat Koblar, kojega je bila narodna stranka po svojih zanesljivih volilcih poslala v državni zbor. Potem, ko je prišel izhajati „Slovenski list“, kazalo se je od dneva do dneva jas-

neje, da nameravajo može, stoječi za omenjenim listom — na čelu jim kurat Koblar — ustanoviti tretjo stranko, in sicer stranko, ki hoče pred vsem uničiti sedanjo narodno stranko. Temu v dokaz je pisava „Slovenskega lista“, ki je proti naši stranki postajala odurnejša od dneva do dneva, temu v dokaz je tudi znana, malo premišljena ali toli hudobnejša gonja, katero so ustanovitelji „Slovenskega lista“ proti naši stranki uprizorili v Trstu in drugod. Duševni oče omenjeni pisavi, kakor tudi glavni provzročitelj te gonje bil je ter je tudi še dandanes, kurat Koblar. To je notorično, in gospod kurat tega tu li ne taji. Ali v zlic temu zahajal je Koblar v seje centralnega odbora naše stranke, ter se pri tem poučeval o vsem, kar se je sklepalo. Imel je torej dvojne informacije, vedel je, kar smo sklenili mi, in vedel tudi, kako je sklepala stranka okrog „Slovenskega lista“. Ker se pa ta stranka ravno sedaj organizuje, bile so take dvojne informacije prav velike vrednosti, če že ne za narodno stranko, pa vsaj za gospoda Koblarja! Popolnoma so se nam oči odprle v zadnjih dneh. Iz notranjskih kmečkih občin došli so v Ljubljano glasovi, da bi se dal ta mandat rešiti za narodno stranko, če bi hotel Koblar kandidovati. Da je gospod kurat odkritosrčen pristaš narodne stranke, moral bi bil z vso odločnostjo postaviti se tam v boj, kjer bi to zahtevale koristi stranke, kateri jedini se ima Koblar zahvaliti, da ga je izvela iz zapršenih prostorov muzejskega arhiva! Z nepotrbeno odločnostjo pa je odgovoril na notranjske ponudbe, da neče ondi kandidovati in sicer radi škofa ne. Ravno tako pa je z jednako odločnostjo dostavil, da bode v notranjskih in gorenjskih mestih kandidiral, če bi ga tudi narodna stranka kandidatom ne imenovala. Kurat Koblar zahajal je torej k sejam osrednega odbora s trdnim sklepom, da bode rušil disciplino ter tako kolikor mogoče največ škodoval narodni stranki. V zadnjih dneh pa je „Slovenski List“ pisal o „razbitem kompromisu“ in kurat Koblar ne taji, da bi dotičnega članka ne bilo zapisalo njegovo pero. Može, ki je v centralnem odboru vedno govoril za kompromis, se pa v svojem listu norčuje s tega kompromisa, češ, da ga je narodna stranka le zagledala zaželela, da bi gotovim osebam rešila mandate, in da bi imela cenejše volitve, to se pravi, da bi ji ne bilo treba poseči v „mošnjike“, kakor je morala poseči vanj prav pri zadnji Koblarjevi volitvi. Vsak mora pripoznati, da osrednji odbor, ako ni hotel, da bi o naših korakih takoj ne bila poučena nasprotna stranka, ni mogel dalje dopuščati, da bi gospod kurat s svojim dvojnimi obrazom še nadalje zahajal v njegovo sredo. V seji dne 9. svečana je osredni odbor soglasno zahteval, da naj gospod Koblar pojasni svoje stališče. Soglasno se je tudi zahtevalo, da mora gospod kurat, če še hoče ostati pri narodni stranki, in oziroma, če hoče, da naj ga narodna stranka še dalje svojim volilcem priporoča, podpisati to le izjavo:

„Izjavljam, da želim kandidirati pri prihodnjih državnozbornskih volitvah v državni zbor kot član narodne stranke in na podlagi njenega programa, ter da se ne identifikujem s „Slovenskim Listom“, ter njegovim delovanjem proti narodni stranki.“

Gospod Koblar te izjave kratko malo ni hotel podpisati, ter je tako pokazal, da neče kandidirati kot član narodne stranke in na podlagi njenega programa. Osredni odbor narodne stranke je na to soglasno sklenil, da se kurat Koblar poprosi, da naj ne zahaja več k sejam osrednjega odbora, ker ga pri tem položaji ni moč prištevati članom narodne stranke. Koblar je ti želji ustregel, ter stopil iz centralnega odbora, kjer je bil v zadnjih časih itak le samo „agent“ dr. Gregoriča! —

* * *

Volilcem pete kurije. Socijalisti in krščanski socijalisti so za bližajoče se volitve začeli silno agitacijo in potegnili v ta šum in vrtnec premnogo takih volilcev pete kurije, kateri se doslej niso kar nič zanimali za politične reči. Zitegadelj se nam zdi popolnoma naravno, če opozarjamo razne delodajalce na to in jim priporočamo, naj prijateljski pouče svoje delavce o volitvah sploh in o strankah ter njihovih smotrih, seveda ne da bi s tem hoteli ko-

➡ Dalje v prilogi. ➡

ličkaj uplivati na volilce, naj glasujejo za tega ali onega kandidata.

Istersko italijansko-politično društvo je te dni imelo v Poreču neki shod. Sklenili so postaviti za kandidata v peti kuriji Bartolija, za zahodne isterske kmetijske občine pa Rizzija. Italijani silno delujejo. Slovenci in Hrvatje bodo morali vse sile napeti, ako hočejo zmagati.

Staročehi se udeležijo državnoborskih volitev in se pogajajo o kompromisu z Mladočehi. Če se kompromis ne posreči, postavijo svoje kandidate. Staročeska stranka misli, da že zaradi tega mora nastopiti pri volitvah, da pokaže, da še ni zgnila. Sicer je pa shod staročeskimi zaupniki se izrekel, da naj Staročehi podpirajo po možnosti mladočesko politiko, ki je koristna za češki narod, kakor se kaže.

Katoliška stranka je postavila že naslednje kandidate na Moravskem: dr. Kondela, župnika Šefčika, nadučitelja Kadlčaka in župnika dr. Stojana, prve tri v kmetijskih občinah, poslednjega v peti kuriji. Dr. Kondela se je šele nedavno pridružil katoliški stranki, ker ga Staro in Mladočehi niso hoteli voliti v deželni odbor.

Kathreinov mandat je tako v nevarnosti, da že klerikalni vodje mislijo, da bi ga v kakem drugem kraju kandidovali. Nekateri mislijo, da bi bil Kathrein pravi mož za nevarno tirolsko mestno skupino, kjer so mislili s prva klerikalci kandidovati nekega Kapfererja, ki se pa jim ne zdi prav zanesljiv. Za Kathreina pa ni verjetno, da bi glasovali obrtniki, ker zanje še nikoli ni nič storil.

Dr. Menger je govoril te dni na nekem shodu in slikal nevarnost, ki preti nemštvu. Vlada dela Slovanom obljube v škodo nemštvu, da jih le pridobi, da bi glasovali za obnovenje pogodbe z Ogersko. Potem je razlagal, kako napreduje reakcija, ki se kaže zlasti v napadih na novodobno šolo. Končno je pa tožil o napredku protisemitizma in vednih napadih proti židom. Šleska industrija baje zaradi tega že mnogo trpi. On se pa nada, da naposled vendar ljudje sprevidejo, kam vse to pelja in se zopet vsi Nemci zjedinijo. — Menger pač goji le prazne nade. Na tem shodu so postavili Denela za kandidata za opavski mestni zastop.

Deželni zbor.

(VI. seja dne 10. januarja.)

Po preditanji in odobrenji zapisnika zadnje seje se odkažejo došle peticije in poročila deželnega odbora pristojnim odsekom.

Posl. Višnikar poroča o proračunu učiteljskega pokojninskega zaklada za l. 1897. Skupna potreba znaša 32.784 gld., pokritje 10.688 gld., torej je primankljaja 22.096 gld., katerega je pokriti iz dež. zaklada. Zajedno poroča o daljši vrsti prošnji za zvišanje pokojnine in vzgojnine ter za podaljšanje miloščine in stavi primerne predloge, kateri se vsi sprejmo.

Posl. baron Schwegel poroča o računskem sklepu dež. zaklada za l. 1895. Dež. odbor je bil za to leto odobril proračun s potrebščino 1.008.558 gld. in s pokritjem 957.765 gld., torej s primankljajem 50.793 gld. Vseled potresa in drugih potreb se je redna potreba prekoračila za 224.823 gld. 65 1/2 kr., izredna potreba pa za 100 gld. 89 1/2 kr. Prištevali manjša pokritja rednih prihodkov s 6189 gld. 2 1/2 kr., narasel je primankljaj na 281.906 gld. 57 1/2 kr. Ta se je pokril: s porabljenimi blagajniškimi imovino v delnem znesku 17.651 gld. 4 kr. in s posojilom v znesku 249.000 gld. Še preostali nedostatek 15.255 gld. 53 1/2 kr., ki glede končnih zastankov sega v upravno leto 1896., je pokrit deloma z zneskom 12.100 gld., kateri je bil konci l. 1895. v kranjski hranilnici plodonosno naložen in deloma s končno blagajniško imovino v znesku 18.839 gld. 92 kr. Da se je l. 1895. posojilo v znesku 249.000 gld. najelo, utemeljeno je v naslednji razlozbi: 1.) Pobiranje samostojne deželne naklade na porabo piva pričelo se je mesto 1. julija šele meseca oktobra 1895. l., vseled česar je bilo manjšega prihodka za 40.983 gld. 29 kr. 2.) Potres prouzročil je deželnemu zakladu neproračunjenih troškov 86.083 gld. 8 1/2 kr. 3.) Za zgradbo nove bolnice je bilo plačati preko proračuna več posojila za 73.151 gld. 5 1/2 kr. 4.) Proračunjeni primank-

ljej je bil pokriti s 50.793 gld., skupaj 251.010 gld. 43 kr. Ako se upoštevajo izredne razmere l. 1895. in če se pomisli, da se je imovina deželnega zaklada konci l. 1895. proti imovini iz l. 1894. le za 112.758 gld. 78 1/2 kr. zmanjšala, priznati se mora, da je bilo gospodarjenje z deželnim zakladom tudi v upravnem letu 1895. vzlic navedenim neugodnim razmeram ugodno. Skupna imovina je znašala 1.851.848 gld. 19 kr., torej za 112.758 gld. 79 1/2 kr. manj, nego predidno leto.

Posl. Lenarčič opozarja dež. odbor na cesto Lipo Podpeč in izreka željo, naj se že poskrbi, da se cesta čim prej popravi.

Zbornica računski sklep odobri. (Konec prih.)

V Ljubljani, 10. februarja.

Petdesetletnica cesarjevega vladanja. Gališki deželni zbor je jednoglasno sklenil, obnoviti kraljevi grad v Krakovem in ga pouditi cesarju povodom njegove vladarske petdesetletnice. Ta predlog je stavil deželni maršal grof Badeni.

V štajerskem deželnem zboru je poslanec Karlon utemeljeval svoj veliki predlog, ki zahteva skrajšanje šolske dolžnosti z 8 na 6 let, da se pouk postavi bolje na versko podlago in da se upelje šolnina za tiste otroke, katerih starši ne plačujejo nobenih deželnih priklad. Dokazoval je, koliko bi bili gospodarji na boljem, ko bi vseled skrajšanja šolske dolžnosti prej mogli otroke rabiti za delo. Izrazil je pa sam dvom, da bi se vsprejel njegov predlog.

Češkonemška sprava na Moravskem. Na Moravskem Čehi nikakor ne mislijo podpirati nemških predlogov glede upeljave narodnih kurij, razdelitve deželnega šolskega sveta v češki in nemški del in glede omejitve okrajev po narodnostih. Čehi zahtevajo, da se poprej upelje pravični volilni red, osnuje češko vseušilišče in češke tehniške šole. Sploh so pa Nemci prepozno prišli s svojimi predlogi. Tako razdelitev naj bi bili predlagali, dokler so njih postojanke bile še trdne. Tedaj bi se bilo to njih postopanje zmatrilo za veledušje, sedaj se pa samo za posledico strahu, da se kdaj upelje narodna enakopravnost mej Čehi, tem manje morejo Nemcem zaupati, ker v Šleziji, kjer se njih gospodstvo še ne majo, ne stavijo nobenih podobnih predlogov. Če bi bilo Nemcem resno na pravični spravi, ne pa le na ohranjenju svojega gospodstva, rešili bi spravo v Šleziji, kjer se že precej časa jim še ni bati, da pridejo v deželnem zboru v manjšino. „Tagesbote“, glasilo Chlumeckega, že obupuje, da bi se sprava na Moravskem dala doseči. Pa našem mnenju v tem oziru še ni treba obupavati, toda pogoje sprave bodo diktirali Čehi, ne pa Nemci. Seveda sedaj za to še ni prišel čas.

Ustaja na Kreti. Krščanski ustaši imajo zbranih že 9000 oboroženih mož in upajo v kratkem, da se to število podvoji. Pri pobujanju in požiganju v Kaneji in po vaseh okraja tega mesta so turški vojaki pridno pomagali mohamedancem. V Kaneji je pogorelo 200 največ kristjanskih hiš z grškega škofa palačo vred. V Kaneji so mohamedanci napali vojaško skladišče in odnesli 2000 pušk. Z Grškega prihajajo prostovoljci na Kreto. Popolna anarhija vlada na tem otoku.

Izseljevanje v Ameriko. Zbornica poslancev Zjedinjenih držav je sklenila zakon, da se ne sme nobenemu pustiti, da bi se preselil v Ameriko, ki ne zna čitati in pisati v angleščini ali pa v jeziku dežele, v kateri je rojen. Celo tedaj se ženam ne sme pustiti prihod v Ameriko, če čitati in pisati ne znajo, ko bi se tudi njih možem bilo priseljenje dovolilo. Senat je omenjeni predlog v toliko premenil, da zadošča, da dotičnik sploh zna v jednom jeziku čitati in pisati, in da se žene smejo priseliti z možmi, če tudi čitati in pisati ne znajo, če se je možem priseljevanje dovolilo. Stvar se vrne še zbornici poslancev in se sedaj vrše pogajanja mej obema zbornicama o tej stvari.

Gustav Eim. †

Predsmočno umrl je v Florenci najodličnejši živčih čeških publicistov, drž. posl. Gustav Eim. Pokojnik se je rodil v Rokycanu, studiral v Pragi pravo, a opustil studije in se posvetil žurnalistiki. Sodeloval je več let pri „Politiki“ in „Pokroku“, bil nekaj časa urednik „Českých Novin“ in naposled ustupil v uredništvo „Narodnih Listov“, kjer je prvi nastopil zoper abstinenčno politiko čeških poslancev.

Leta 1879. se je preselil na Dunaj kot parlamentarni poročevalec „Narodnih Listov“. To je bilo

primerno polje delavnosti za njegov talent. Tu si je tekom let pridobil tako pozicijo, da je veljal za jednega najuplívnejših politikov in jednega prvih avstrijskih žurnalistev. Eim je bil svetovnoomikan mož, visokega obzorja, duhovit pisatelj in izredno spreten diplomat. Ta lastnosti njegove so mu pomogle, da si je pridobil velikanski upliv na češko občinstvo in zveze z najmerodajnejšimi političnimi krogi. Njemu so bila vsa vrata odprta, on je vse, kar se je godilo za kulisami, prvi izvedel, a pogostoma so se tudi ministri zatekali k njemu po informacije.

Sedanje prijazno razmerje mej Čehi in grofom Badenijem je največ zasluga Eimova. Seveda je imel Eim tudi mnogo nasprotnikov, največ ker je bil velik nasprotnik viharne opozicije in unet zagovornik oportunitizma v politiki.

Eim je razen v češke liste pisal tudi v nemške in francoske in Slovenci mu moramo biti še posebe hvaležni, ker je z veliko unemo in pri vsaki priliki zastavil svoje pero nam v korist. Samo o slovenskih razmerah je napisal več sto člankov.

Eim je bolehal že več let. Meseca januarja je odpotoval v Italijo. V Florenci je hkrati hudo obolel in nagloma umrl, zapustivši vdovo, s katero je živel 18 let v najsrečnejšem zakonu.

Bodi odličnemu možu zemljica lahka in tudi v Slovencih časten spomin!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. februarja.

— (Deželni zbor.) Zaradi pomankanja prostora smo morali pretrgati poročilo o današnji seji dež. zbora. Razen tistih točk, o katerih že danes poročamo, rešil je dež. zbor še nekaj drugih, a ne vseh, ker se je bila pri razpravi o gledališkem zakladu unela daljša razprava.

— (Imenovanja.) Davčni kontrolorji gg.: Franc Skrem, Viktor vitez Andriolli, Feliks Nitsch in Oton Grobenc so imenovani za davkarje v IX. čin. razredu; davčni oficijali gg.: Žiga Furlani, Anton Križman in Rikard Mally ter davčni pristav g. Rikard Debelak so imenovani za davčne kontrolorje v X. čin. razredu; davčni pristavi gg.: Friderik Bukvič, Robert Lindtner in Franc Modrijan so imenovani davčnimi oficijali v X. čin. razredu, davčni praktkantje gg.: Anton Fabjan, Teodor Žnidaršič in Makso Mayer pa davčnimi pristavi v XI. čin. razredu. — Pravni praktikanti gg.: Edv. Pajnič, Otokar Kočevar pl. Kondenheim in Albert Levičnik so imenovani za avskultante.

— (Repertoire slovenskega gledališča.) Jutri se bode pela opera „Rigoletto“ in sicer na korist primadoni gosp. Ševčikov. Trdno upamo, da okolnost, da se je za minelo nedeljo naznanjena benefična predstava morala odpovedati, ne bo na škodo odlični umetnici, nego da se bode občinstvo številno odzvalo povabilu ter na častni večer svoje ljubljenske pokazalo, da zna biti hvaležno.

— (Slovensko gledališče.) Burko „Slovenec in Nemeček“ je naš list že tolikrat ocenjal, da o njej ni treba še posebe pisati. Glede predstave same moramo pa povedati, da je bila jedna najmanj dobrih, kar smo jih videli v letošnji sezoni. Gledališče je bilo še dosti dobro obiskano, dasi je bilo v ložah in v parterju precej sedežev praznih.

— (Vodja notranjskih klerikalcev na zatožni klopi.) Danes se vrši pred dež. sodiščem kaj zanimiva kaz. obravnava. Obtožena sta znani kaplan v Traovem Alojzij Rudolf in Jožef Beniger, prvi radi hudodelstva goljufije, storjene z zapeljivanjem h krivemu pričevanju, drugi radi krivega pričevanja v pravdi radi žaljenja časti, katero je bil proti Rudolfa naperil bivši župan Urbančič. Sodišču predseduje dež. sod. predsednik pl. Kočevar, drž. pravdnikstvo zastopa drž. pravdnika namestnik Ekl., zagovornik je dr. Sušteršič. Obravnava se dopoldne ni doglala in se nadaljuje popoldne. Priča Anton Beniger je pri obravnavi vse drugače izpovedal nego pri preiskavi, vseled česar se začne proti njemu kaz. preiskava radi hudodelstva goljufije, storjenega s krivim pričevanjem.

— (Umrli.) je v starosti 51 let gospa Ana Auerjeva roj. Bizjak. N. v m. p.!

— (Matičine knjige za l. 1896.) Lani je bilo silno vpija na „Narodno tiskarno“, češ, da je bila baje ona kriva, da so se zakasnele društvene knjige. Letos so se knjige še dosti bolj zakasnile, a vse je tiho, nihče se proti temu ne oglasi, ker je zakasnenja kriva — „Katoliška tiskarna“. Ja, Bauer itd.!

— („Slovensko planinsko društvo“) priredi v ponedeljek 15. t. m. v „Narodnem domu“ zabavni večer, pri katerem bode društveni častni

član, preč. gospod župnik J. Aljaž iz Dovjega predaval o optičnem telegrafu, in sicer o sistemu, katerega je sam izumil ter bode praktično uporabo na tem večeru razkazoval. Natančneje o tem priobčimo koncem tedna.

— (Prešerni mej Skandinavci.) Švedski profesor Alfred Jensen je bival po velikonočnem predlanskem potresu nekaj časa v Ljubljani in se tu zlasti zanimal za književni razvoj Slovencev. Ne katere svoje opazke je priobčil v „Nordisk tidskrift 1895“, kjer zlasti povzdiguje prvega našega pesnika. Prestavil je tudi na švedščino nekaj Prešernovih sonetov, potem pesmi „Dekletom“ in „Pevcu“ ter začetek „Krsta pri Savici“.

— (Redni občni zbor „Marijine bratovščine v Ljubljani“) vršil se bode v nedeljo, dne 14. februarja t. l. ob 10. uri dopoldne v magistratni dvorani na rotovžu.

— (Nezgoda.) Včeraj dopoldne srečala sta se na cesti na Rudolfovo železnico dva težko obložena voza Gašperja Šušteršiča na Glincah in Karola Treeta v Ljubljani. Šušteršičev hlapec ogail se je z vozom na levo stran proti Goršetovi hiši. Na ledeni cesti je voz spodrnil, se nagnil proti hiši in pri tisku hlapca na zid. Hlapec je tako poškodovan, da je malo upanja, da bo okreval.

— (Tatvina.) Bernardu Ostanku, hlapcu pri Perlesu v Prešernovih ulicah ukradeno je bilo pet goldinarjev denarja, Alojziju Felicijanu, hlapcu ravno tam pa jedna sukeja vredna 16 gl. Tatvino izvršil je schlapec, ki je sedaj pobegnil.

— (Pobegnil je) predvčerajšnjim častniški sluga Franc Perič. O polnoči hotel se je odpeljati z gorenjskim vlakom, a mestni policijski stražnik Večerin ga je vstavil in odpeljal v vojašnico.

— (Občni zbor „Slovenskega bralnega društva v Kranju“) vršil se je dne 31. januarja t. l. in so bili izvoljeni sledeči gg.: Predsednikom: Viktor Omersa, podpredsednikom: Alojzij Pečnik, tajnikom: Lovro Humer, blagajnikom: Ivan Jagodič, knjižničarjem: Franc Šimic, odbornikom: Iv. Haidrich, Jurij Depoli, Franc Omersa ml. in Iv. Rausch, njih namestnikom: Rudolf Kokalj, Rajko Potuček, Ivan Kestevc in Gašper Eržen. Dne 2. februarja je priredilo omenjeno društvo v svojih prostorih prvo predpustno veselico, katere se je vsestransko prav povoljno obnesla. Društvo si šteje v dolžnost, občinstvu in vsem gg. podpornikom izreči tem potom najtoplejšo zahvalo. Prihajajo veselico (maske-rado) priredi društvo na pustno nedeljo, 28. februarja t. l. isto tam.

— (Pevsko društvo „Glas“ v Sodražici) je nameravalo predpustno veselico, radi nepričakovanih, tužnih razmer opustilo in napravi v to svrhu izlet 14. t. m. v Dolenjo vas pri Ribnici.

— (Pazite na otroke!) V nedeljo dne 7. t. m. zvečer podal se je posestnik Jožef Skubic iz Waldhofena št. 13, občina Konj, sodni okraj Litija, s svojo ženo na obisk k pol ure od njegovega stanovanja oddaljeno prebivajočim starišem v Osrednek, pustivši doma svoje tri otroke, dva dečka in jedno dečlico, stare 2 do 5 let, same brez nadzorstva. Ko se vrneta imenovana okoli 2 ure zjutraj zopet domov, najdeta sobo z dimom napolnjeno in vse tri otroke na tleh ležeče — mrtve. Dne 8. na domu ponesrečenih otrok vršča se komisija litijskega sodišča je dognala, da so se vsled preobile kurjave na klopih pri peči s seneno slamo napolnjene blazine vžgale in so po tlenji slame prouzročeni dim in plinovi prouzročili prerano smrt nesrečne deca. — Proti malomarnim starišem uvedla se je sodna preiskava.

— (Ponarejen denar.) V Izlakah pri St. Jurju, sodni okraj Litija, stanujočega posestnika hči Karolina Bregar našla je dne 25. januarja t. l. na potu iz Zagorja v Trojano mošnjček z vsebino 4 kron dva 20 vinarjev in jeden 10 vinarjev plačujoč denar, kateri bil je pa v celem obsegu ponarejen. Ponarejalcem se ni prišlo navzlic pridnemu zasledovanju dosedaj še na sled.

— (Neznani lopovi) ulomili so v noči od 4. na 5. svečana t. l. v hišo beneficijata č. g. Simona Pristava v St. Vidu pri Zatičini, ne da bi bili kaj odnesli. — Storitci se marljivo zasledujejo.

— (Tatvina.) Župniku v Višnji gori č. g. Jakobu Razpotniku ukradli so tekom meseca januarja t. l. neznani tatovi troje brailničnih knjižic v skupni vrednosti 1487 gl. 6 kr., in se je ta denar v brailnici od istih že vzdigoil. Kdo je tatvino prouzročil, še ni dognano.

— (Za legarjem) obolelo je več otrok v vasi Pešenek in Velki vrh zatiškega sodnega okraja.

— (Iz Žirov) se nam poroča: Malokdaj je od nas kaj slišati mej svetom, še manj pa, da bi kak časopis kaj o nas poročal. Svet nas sodi, da smo od sveta ločeni in da tukaj biva še popolnoma divje ljudstvo. Deloma je to prav. Ločeni smo pač od sveta, saj imamo 5—6 ur hoda do železnice. Nadejali smo se pač in upali, da dobimo tod skozi železnico. Žali boža, da je ta up splaval nam skoraj po vodi. Naši poslanci so obračali, a vlada pa je obrnila, in proša bo, ako se kaj ne spreobrne, šla skozi Bohinj. (Se ni gotovo. Op. ured.) No pa pri vsem tem nas sret več ali manj krivično sodi. Naše ljudstvo v resnici ni tako nekulturno, kakor je mej svetom razupito. Narobe. Ni najti kraja na Slovenskem, ki bi bil v kratkem času tako napredoval ko ravno Žiri. Obrt je tu v najlepšem raz-

vitji, čipkarija je v najlepšem cvetju. Tudi poljedelstvo napreduje in če Bog da, ustanovimo letos tudi prepotrebno „kmetijsko podružnico“. Pa tudi duševno ne zaostajamo. Tukaj imamo bralno društvo, ki obstoji že nad dvajset let. Na mislite, da listi, ki prihajajo, ostanejo nerazrežani. Ne, ljudstvo jih vrsto prebira. Tudi ima društvo liste obeh političnih strank in se nad tem nič ne spoddika. Da bi se pa društvo še bolj povzdignilo, napravilo nam je na svečnico veselico z gledališko predstavo. Dasi nimajo Bog ve kako izurjenih moči tukaj na razpolago, vendar je igra: „Nemški ne znajo“, pri teh razmerah popolnoma vspeša. Obiskovalcev pa je prišlo toliko, da je prostora primankovalo. Tudi denarni uspeh je bil jako povolen. Čast in hvala vsem, ki se niso strašili ne truda, ne drugih zaprek. Kakor sprevidite gospod urednik tudi naše predpustno življenje, dasi skromno, ni brez vse zabave. Res je to, da tukaj ne poznamo političnih viharjev, ki zdaj rjovejo po Kranjskem. Te poznamo le po listih in si mislimo pač brez potrebe. Mej seboj se tje in sem tudi kaj malega zravšamo, pa se zopet poravnamo brez drž. pravnikov in advokatov.

— (Prostovoljna požarna bramba za ormoško okolico) priredi dne 17. t. m. v gostilni pri „Solcu“ veselico s plesom. Začetek ob 7. uri zvečer. Ustopenina 30 kr.

— (Za drugo železniško zvezo s Trstom) Celovski občinski svet je naprosil dež. odbor češki, naj pozove vse tiste korporacije, katere so bile leta 1890. zastopane na celovski konferenci glede druge železniške zveze s Trstom, naj določijo svoje zastopnike za konferenco, katero naj dež. odbor češki še letos skliče v Prago.

— (Kaznjenočvo maščevanje.) V Celovcu in njega okolici predobro znani tat Janez Jakobič je pred kratkim umrl v kaznilnici v Mariboru. Ko je ležal na smrtni postelji, je naredil svojo „oporo“, to se pravi, povedal je nekemu sokaznjencu, da je svoj čas zakopal lonec, v katerem je shranil denarja in dragocenosti v vrednosti nad 1000 gl. Povedal je „dediču“ natančno, kje je zakopal ta lonec in potem umrl. „Dedič“ je hitro vso stvar naznanil predstojništvu kaznilnice in celovsko sodišče je dalo te dni razkopati ves nasip, kjer je bil lonec baje zakopan. Razkopavanje je trajalo tri dni. Delavci so iskali in iskali, a našli niso — ničesar! Domneva se, da je umrl Jakobič nalašč se zlagal sokaznjencu, da bi prouzročil sodišču dela in se mu tako maščeval.

— (Iz Opatije) se nam poroča: Predsednik francoske republike M. F. Faure pride konec meseca marca sem in ostane nekaj dni tu. Kakor se govori, ga obišče cesar.

— (Hrvatsko akademsko društvo „Zvonimir“ na Dunaju) priredi v proslavo svoje petnajstletnice dne 12. t. m. s prijaznim sodelovanjem gđ. Paule pl. Gaj, kvarteta Fitzner-Zert, godba bosherceg pešpolka št. 1 in svojega tamburaškega zbora koncert s plesom. Lokal: Ronacherjeva dvorana (I. Schellinggasse 4) Začetek ob 8. uri zvečer. Darovi se hvaležno sprejemajo.

— (Razpisane službe.) Pri deželnem plačilnem uradu v Ljubljani mesto oficijala v X. čin. razredu (jamščine je položiti 900 gl.), eventuelno mesto asstenta v XI. čin. razredu. V področji finančnega ravnateljstva v Ljubljani dve mesti glavnih davkarjev v IX. dve mesti davčnih oficijalov v X. in mesto davčnega pristava v XI. čin. razredu. Prošnje za vsa ta mesta v štirih tednih predsedstvu fin. ravnateljstva v Ljubljani. — Pri okr. glavarstvu v Radovljici se vzprejme pisar z mesečno plačo 35 gl. Prošnje do 14. februarja istotja. — Na štirirazredni ljudski šoli v Radetcah tretje učno mesto z letno plačo 500 gl., eventuelno četrtično mesto s plačo 450 gl. Prošnje do dne 28. februarja okr. šol svet v Krškem. — Na enorazredni ljudski šoli v Dobovcu v radeškem sodnem okraju mesto učitelja in voditelja z letno plačo 450 gl., funkcijsko priklado 30 gl. in stanarine 80 gl. Prošnje do dne 28. februarja okr. šolskemu svetu v Krškem. — V področji c. kr. godnega in domenskega ravnateljstva v Gorici več mest gozdarjev z letno plačo 400 gl. in zakonito aktivitetno priklado. Prošnje s potrebnimi spričevali in dokazom znanja jezikov do dne 28. februarja imenovanemu ravnateljstvu v Gorici.

* (Kuga v Bombaju) Od 1. decembra do 1. februarja je v Bombaju umrlo nad 20.000 oseb za kugo. Lani je imel Bombaj 823.751 prebivalcev, zdaj jih pa niti 400.000 več nima, ker je nad 400.000 oseb zbežalo iz mesta, drugi so pomrli. Še zdaj, ko kuga že pojema, umrje povprek po sto oseb na dan.

* (Izgredi v Hamburgu.) Štrajkujoči delavci v Hamburgu so zadnji čas uprizorili že mnogo velikih izgrediv, a takega še ne, kakor dne 8. t. m. Zbralo se jih je na tisoče in razgrajali so tako, da jih je morala policija s sabljami razganjati. Mnogo oseb je bilo ranjenih. Razgrajali so se sicer razkopili, a se kmalu zopet zbrali na drugem kraju in s kamni napadli oddelek delavcev, kateri se štrajku niso hoteli pridružiti. Nastal je boj, pri katerem so pokali tudi revolverji. Jeden delavec je bil ubit, več pa ranjenih. Tudi tu kakor na raznih drugih

kraji je policija naredila red le s tem, da je brezobzirno rabila orožje.

* (Po velikem ovinku v luknjo) Orožniški stražmaster Ronaj v Mehadiji je lani nekaj poveril in pobegnil najprej v Bukarešt od tod pa v Carigrad. Ko mu je tam zmanjkalo drobiža, vstopil je na neki ladiji v službo in tako v Marzijo prišel. Klatil se je potem po Parizu in po Londonu ter končno zašel v Berlin, kjer se mu je tako slabo godilo, da se je sam ovdil pri avstro-ogerskem konzulu, kateri mu je potem pomagal v ječo.

Darila:

Uredništvu našega lista je poslal: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. F. Kolbe, poštar na Vačah, 3 krone, nabrane na svatbi g. J. Lajovica. Živel! rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Književnost.

— „Knjižnica za mladino.“ „Savinjski glasovi“. I. Izdalo „Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj“. Ta zanimivi snopič obsega 8 krajiš, jako ljubkih spiskov, pa žal, tudi sledečo opombo: Z današnjim (24.) snopičem pretrgamo izdajanje „Knjižnice za mladino“ na nedoločen čas. — Mogoče bomo nadaljevali že v juliju; v tem slučaju izdamo do konca leta šest lepih dvojnatihih snopičev, da bo popravljena vsa zamuda. Stroški bi bili manjši, ker prihranimo tretjino knjigovoznih stroškov. Vsled silnega dela v tiskarni nismo mogli izgotoviti priloge; to se zgodi v aprilu in jo prinese naša svojim naročnikom oba učiteljska lista. Iz nje bo razvidno stanje naše „Knjižnice“. Danes stoji račun tako le: Dohodkov 1823 gl. 30 kr., izdatkov 3052 gl. 62 kr. (z lanskim deficitom vred), torej deficit v dveh letih 1229 gl. 32 kr. Nasproti temu pa stoji naša bilanca prav dobro z nerazprodanimi knjigami, katerih je v zalogi še okoli 14.000 iztisov. Ako te prodamo, bomo imeli še lep preostanek (najmanj 1000 gl.), toda prodati jih je treba! Dokler je pa toliko številno knjig v zalogi, bilo bi nespametno, množiti zalogo z novimi snopiči. Prav veliko šol je še, ki nimajo niti jednega iztisa „Knjižnice“, kar je pač žalosten pojav v našem šolstvu! Vsaka šola bi morala imeti najmanj po jeden iztis vsakega snopiča! To bodi skrb slehernega rodoljubnega učitelja! Uredništvo in upravištvu „Knjižnice za mladino“.

Brzojavke.

Idrija 10. februarja. Socijalni demokratje so z vsemi desetimi volilnimi možmi prodrli.

Gradec 10. februarja. Dež. zbor je v današnji seji volil člane dež. odbora. Zastopniki kmetijskih občin so izvolili dež. odbornikom poslanca Robiča.

Ptuj 10. februarja. Pri dopolnilni volitvi v okrajni zastop so veleposestniki soglasno izvolili slovenskega kandidata.

Dunaj 10. februarja. Predloge glede pogodbe z Ogersko pridejo še pred Veliko nočjo pred novi parlament, če prav do tedaj še ne bo rešeno vprašanje o kvoti.

Praga 10. februarja. Eksekutivni odbor mladočeške stranke se je posvetoval o ponudbi staročeške stranke glede kompromisa pri volitvah in — kakor se govori — sklenil, odkloniti kompromis.

Budimpešta 10. februarja. Tožbo poslanca Molnarja proti ministerskemu predsedniku baronu Banffyju je sodišče definitivno odbilo.

Atene 10. februarja. Pri Sudi je bila danes ponoči krvava bitka mej kristijani in ustaši. Podrobnosti niso znane.

Hamburg 10. februarja. Štrajkujoči delavci so sinoči uprizorili zopet velikanske izgrede, pri katerih je bilo več delavcev in več redarjev ubitih, mnogo pa ranjenih.

Preizkusili in priporočili

so sloviti vseučilišni profesorji in zdravniki tinkturo za želodec lekarja Piccoli-ja v Ljubljani (Dunajska cesta),

katera je ugodno učinkujoča, želodec krepčujoča, slast in prebavljenje pospešujoča in telo odpirajoča sredstvo. Stekleničica velja 10 kr. 2 (44—6)

Izborna deluje

Tanno-Chinin tinktura za lase

okrepčuje in ohranjuje lasišče in preprečuje izpadanje las. Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga (90—5)

Iekarna M. Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta št. 1 zraven mesarskega mostu.

75.000 kron je glavni dobitek velike Inomostake 50krajcarske loterije, ki se z le 20% manj izplača v gotovem denarju. Opozarjamo čestite čitatelje na to, da bode zrebanje nepreklicno dne 20. februarja.

Predplačani sedeži ne veljajo.

V četrtek, dne 11. februarja 1897.
Na korist primadoni „Dramatičnega društva“
Mařenki Ševčíkovi.

RIGOLETTO.

Opera v treh dejanjih s predigro. Po V. Hugovi drami „Le roi s'amuse“ spisal F. M. Piave. Poslovenil A. Fantek. Uglasbil G. Verdi. Kapelnik g. H. Benšek. Režiser g. Jos. Noll. Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 8. uri. Konec ob 10. uri.

Cene prostorov so razvidne z gledaliških listov. Prihodnja predstava bo v soboto, dne 13. februarja 1897.

Meteorološko poročilo.

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
9.	9. zvečer	741.3	— 1.4	brezvetr.	jasno	
10.	7. zjutraj	740.9	— 9.1	sl. svzh.	megla	0.0
"	2. popol.	739.5	— 0.8	sl. szah.	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura —0.4°, za 0.4° nad normalom.

Dunajska borza

dne 10. februarja 1897.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	75	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	95	"
Avstrijska zlata rent	123	"	45	"
Avstrijska krona rent 4%	100	"	95	"
Ogerska zlata rent 4%	122	"	20	"
Ogerska krona rent 4%	99	"	65	"
Avstro-ogerske bančne delnice	953	"	—	"
Kreditne delnice	166	"	50	"
London vista	119	"	80	"
Nemški drž. bankovci na 100 mark	58	"	70	"
50 mark	11	"	73	"
50 frankov	9	"	52	"
Italijanski bankovci	45	"	25	"
C. kr. cekini	5	"	66	"

Dne 4. februarja 1897.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	149	gld.	—	kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	188	"	50	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128	"	20	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	99	"	80	"
Kreditne srečke po 100 gld.	198	"	50	"
Ljubljanske srečke	22	"	—	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	25	"	—	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	157	"	—	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	484	"	—	"
Papirnati rubelj	1	"	16%	"

Pridnega dečka

kateri mora biti 14—16 let star in je šolo obiskoval, iščem za svojo kavarno v Novem mestu.

(197—4)

Janez Schmidt.

Trgovski pomočnik

špecerist, slovenskega in nemškega jezika zmožen, želi svojo sedanjo službo premeniti, in sicer v kako večje mesto.

Penudbe naj se blagovolijo poslati upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

(228—2)

Vzprejemem takoj notarskega kandidata

v svojo pisarno. — Plača po dogovoru.

(229—2)

Franc Strafella

c. kr. notar v Rogatcu na Štajerskem.

Postranski zaslužek

150—200 gld. mesečno za osebe vseh poklicnih vrst, ki se hoté pečati s prodajo zakonito dovoljenih srečk. — Ponudbe na „Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft Adler & Comp., Budapest“ (3393-13)

Ustanovljena 1. 1874.

Gotov uspeh

imajo skušene in visoko čislane

Kaiserjeve karamele iz poprove mete

najboljši pripomoček proti pomankanju slasti, bolenju želodca in slabemu pokvarjenemu želodcu. pristne v za vojčkih po 20 kr.

(3147—7)

Zaloga v Ljubljani: Viljema Mayer-ja lekarna, Marijin trg in Mr. Ph. M. Mardet-schlaeger-ja lekarna, Prešernov trg.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. (15-32)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga čez Trbiž.

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Ansoos, Ischl, Gmunden, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Hebr, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. sveder mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijnih varov, Planja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Ansoos, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 25 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijnih varov, Planja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Parisa, Genevo, Curiha, Bregenc, Inomosta, Zell na jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 4 min. sveder osebni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. sveder mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. zjutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. ru 50 min. sveder, ob 10. uri 25 min. sveder. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 15 min. dopoldne, ob 6. uri 30 min. sveder, ob 9. uri 55 min. sveder. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Izurjen trgovski pomočnik

(specerist) želi spremeniti službo, najraje kje v Ljubljani. — Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

(219—2)

Odda se stanovanje

s tremi sobami, v prvem nadstropju na ulico.

Kaj več se izve v Konjušnjih ulicah štev. 1. (247—2)

Harol Žužek

Gabrijela Žužek rojena Mayr

poročena.

(241)

Ljubljana

dne 10. februarja 1897.

Hranj

Št. 4905.

(238—1)

Ustanova za vojaške sirote.

Pri podpisnem magistratu podeliti je za tekoče leto Josip Sühnl-ovo ustanovo za vojaške sirote v znesku 37 gld. 80 kr.

Prošnje za podelitev te ustanove, do katere imajo pravico uboge sirote vojaškega rodu, naj bodo zakonske ali pa nezakonske, vložiti je do konca tega meseca v magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 8. februarja 1897.

Najboljši fabrikat:

I. kranjski lanenooljnati firnež
I. kranjsko čisto laneno olje
Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje

(130—6)

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, laka in kleja
v Ljubljani, na Sv. Petra cesti.

Za ženine in neveste

posebno priporočam svojo veliko in bogato zalogo vsakovrstnih

poročnih prstanov, zlatnine in srebrnine

po najnižjih cenah.

Uljudno vabim na ogled in se priporočam za obilen obisk.

Fran Čuden

(202—3)

urar v Ljubljani.

Dr. Josip Kušar

uljudno naznanja, da je otoočil svojo

odvetniško pisarno

(235—2)

v Ljubljani

večeve ulice št. 6.

Velika 50-krajcarska
loterija v Inomostu.

Predzadnji
teden!

(76-15)

Glavni dobitek

75.000 kron

v gotovem
z 20% odbitka.

Srečke po 50 kr. priporoča J. C. Mayer, banka v Ljubljani.

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priporoča

J. Soklič.

(17)

Pod Trnovo št. 2.

JOSIP REICH

likanje sukna, barvarija
in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spada-
(24) joča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (25)

lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Velika zaloga

suknenih ostankov

po znižani ceni pri

Hugo Ihlu

Ljubljana, Pred škofijo št. 2. (33)

Prej **Alojzij Erjavec** Prej **J. Zor**

(18) čevljarški mojster

v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3

priporoča se prečast. duhovščini in slav.
občinstvu za obilno naročevanje razno-
vrstnih obuval, katera izvršuje cenó,
pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja
od najfinejše do najprostejše oblike.
Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom
naj se blagovoljno pridene vzorec.

Žalovalne klobuke za dame

priporoča v bogati izbiro po najnovejših modelih

modni klobučni salon J. S. BENEDIKT

v Ljubljani.

(Telegrami: Benedikt, Ljubljana.) (26)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. državne in
c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov,
stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak
in pokost. (34)

Zaloga originalnega karboliteja.
Mašoba za konjska kopita in usnje.

Moderaci

izvrstne fačone,
najboljši izdelek

(19) najceneje pri

ALOJZIJU PERSCHE

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Puškar in pro-
dajalec biciklov.

FRAN KAISER V Ljubljani

(27) delavnica za popraviljanje biciklov in šivalnih strojev.

Selenburgove ulice 6.

Največja izber najnovejšega

svilnatega blaga

črno in barvasto,
za cele obleke in bluze, priporoča
po najnižjih cenah (35)

Alojzij Persche

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Pijte domači likër

iz planinskih zelišč

„Triglav“

ki žetodec greje in krepa
in dobro voljo vzbuja. (36)

J. Klauer v Ljubljani.

Sobni slikar **Josip Erbežnik** Sobni slikar

Poljanska cesta 72 Moste 33

izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela, kolikor mogoče po naj-
nižjih cenah.

(28) Za ukusno in trpežno delo se jamči.

Naročila pismenim putem: Moste št. 33.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Ljubljana (29)

Turjaški trg šte. 7.

Ivanka Toni

(21) v Vodmatu št. 3

priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. po-
sestnikom konj in vozov, svojo

kovaško obrt

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela,
posebno priporoča gg. hišnim posestnikom

vezi za stavbe

ter jamči za dobro delo in točno potrebo.

Ivan Jax (22)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev
in velocipedov.

Geniki zastoj in franko.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo (37)

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprostejših, kakor tudi najfi-
nejših, z žolto medjo ali mesingom
montiranih za obklade s pečnicami ali
kahlami. Popraviljanja hitro in po
ceni. Vnanja naročila se hitro izvrše.

HENRIK KENDA

Geneni lepi klobuki za
dame.

Vedno zadnje novosti.
Popravilja
se urno in prav po ceni.
Modni žurnali franco in zastoj.

(22) **LJUBLJANA.** (6)

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke,
jopic in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih
cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (30)

Mehanik

(38) **Ivan Škerl**

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

izdeluje in popravlja

šivalne stroje in veloci-
pede ter se priporoča p. n. občinstvu
za izvrševanje v njegovo stroko spada-
jočih del in popravkov po najnižjih cenah.
Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Frid. Hoffmann

(23) urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo
največjo zalogo
vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih,
iz tule, jekla in
nikla, kakor tudi

stenskih ur,
budilk in
salonskih ur

vse le dobre
do najfinejše
kvalitete po
nizkih cenah.

Novosti v žepnih, kakor tudi v sten-
skih urah vedno v zalogi.

Poprave se izvršujejo najtočneje.

Fr. Sevčik

puškar v Ljubljani

Židovske ulice št. 3

priporoča svojo bogato zalogo

orožja za lov in osebno var-
nost, streljiva in potreb-
ščin za lovce. (31)

Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Fran Detter

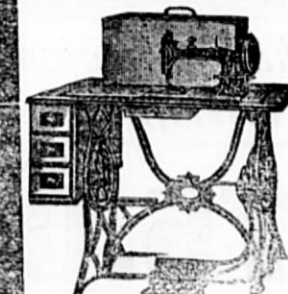
Ljubljana, Stari trg šte. 1.

Prva in najstarejša zaloga

šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji.
Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-
reznice in mlatičnice, katere se dobivajo
vzlic njih izbornosti cenó. (32)

Geniki zastoj in poštnine prosto.

Pekarija **Slaščičarna**

JAKOB ZALAZNIK

v Ljubljani, na Starem trgu št. 21

postreza točno

z najraznovrstnejšimi štirikrat
na dan svežimi, ukusnimi, zdra-
vimi in slastnimi

v slaščičarski in

pekovski obrt

(39) spadajočimi izdelki.

Tu je dobiti vsak dan

domačo potvico, vseh vrst kruh
na vago, ržen kruh in prepe-
čenec (Vanille Zwieback) ter

pustne krofe.